KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/646,

5. aprill 2017,

millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2015/378, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 514/2014 rakenduseeskirjad seoses raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli korra ja rakendusaktidega vastavuse kontrolli korra rakendamisega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 514/2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted, ([1]) eelkõige selle artikli 47 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(1) Esimeses eelarveaasta raamatupidamisarvestuse kontrollimises ja heakskiitmises, mis viidi läbi kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/378 ([2]) artikliga 1, rõhutati vajadust selgitada nende iga-aastaste eelmaksesummade olukorda, mida ei ole esitatud raamatupidamise aastaaruannetes täielikult heaks kiidetud.

(2) On vaja kehtestada rakendamise vastavuse kontrolli kord ning eelkõige eeskirjad finantskorrektsiooni taseme kindlaksmääramise kriteeriumide kohta, mida komisjon võib kohaldada kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikliga 47 pärast selle menetluse lõpetamist.

(3) Selleks et tagada õiguskindlus ja kõigi liikmesriikide võrdne kohtlemine, on väga oluline selgitada kriteeriumid, mille alusel määrata kindlaks puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises ja selliste puuduste peamised tüübid ning sätestada kriteeriumid kohaldatavate finantskorrektsioonide taseme määramiseks.

(4) Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) 2015/378 vastavalt muuta.

(5) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Varjupaiga-, Rände-, Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmäärust (EL) 2015/378 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Kui komisjoni kontrollimise ja heakskiitmise otsuses eelarveaasta N kohta heaks kiidetud summa on väiksem kui iga-aastane eelmaksesumma eelarveaasta N kohta, tasaarvestatakse see viimase summa suhtes. Kõik veel tasaarvestamata eelmaksesummad tasaarvestatakse järgmise kontrolli ja heakskiitmise käigus.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhtudel, kui liikmesriik ei ole raamatupidamise aastaaruandes makset teinud.“;

b) lõige 7 jäetakse välja;

([1]) ELT L 150, 20.5.2014, lk 112.

([2]) Komisjoni 2. märtsi 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/378, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 514/2014 rakenduseeskirjad seoses raamatupidamisarvestuse iga-aastase kontrolli korra ja rakendusaktidega vastavuse kontrolli korra rakendamisega (ELT L 64, 7.3.2015, lk 30).

2) lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 3a

Kriteeriumid juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate puuduste kindlakstegemiseks

1. Komisjon annab oma hinnangu juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusale toimimisele lähtuvalt kõigi selliste kättesaadavate auditite tulemustest, mida tegid liikmesriigid, komisjoni talitused ja Euroopa Kontrollikoda, lähtuvalt Euroopa Pettustevastase Ameti tehtud uuringute tulemustest või mis tahes muust teabest, kooskõlas määramiskriteeriumitega, millele on viidatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1042/2014 (*) artikli 2 lõikes 1.

Komisjoni hinnang hõlmab rakenduskava sisekontrollikeskkonda, vastutava asutuse juhtimis- ja kontrollitegevusi, auditeerimisasutuse kontrolli- ja auditeerimistegevusi ning selle aluseks on lisa tabelis 1 esitatud põhinõuete täitmise kontroll.

2. Lõikes 1 viidatud põhinõuetest kinnipidamine vastavalt lisa tabelis 2 esitatud kategooriatele on vajalik, et hinnata iga pädeva asutuse tõhusat toimimist ja jõuda üldise järelduseni seoses juhtimise ja kontrollisüsteemiga. Üldistes järeldustes juhtimise ja kontrollisüsteemi kohta võetakse arvesse leevendavaid või süvendavaid tegureid.

3. Kui leitakse, et üks lisa tabelis 1 esitatud põhinõuetest nr 2, 4, 5, 8, 11, 12 või 14 või kui kaks või enam põhinõuet selles tabelis jagunevad lisa tabeli 2 kategooriasse 3 või 4, siis loetakse seda juhtimise ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise tõsiseks puuduseks.

Artikkel 3b

Finantskorrektsioonide taseme kohaldamise ja kindlaksmääramise kriteeriumid

1. Komisjon kohaldab finantskorrektsioone juhul, kui ta tuvastab ühe või enama üksiku või süstemaatilise eeskirjade eiramise juhtumi või ühe või enama juhtimise ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise puuduse („süsteemi puudused“).

Käesoleva määruse kontekstis tähendab eeskirjade eiramine mis tahes liidu või liikmesriigi õiguse rikkumist või mis tahes siseriiklike eeskirjade eiramist, mis tuleneb toetusesaaja või toetusesaajate tegevusest või tegevusetusest, mis kahjustas või oleks võinud kahjustada Euroopa Liidu üldeelarvet sellesse põhjendamatu kuluartikli kandmise tõttu.

Finantskorrektsiooni summa määratakse võimaluse korral kindlaks juhtumipõhiselt ning see võrdub kulude täpse summaga, mis on ekslikult kuludena kajastatud liidu eelarves.

Kui komisjon tuvastab eeskirjade eiramise kas täielikult või osaliselt riikliku programmi kulude representatiivses valimis, kuid kui muude kulude seaduslikkuse kontrollimine ei ole kuluefektiivne, siis määratletakse korrigeerimine, ekstrapoleerides valimi kontrolli tulemusi ülejäänud andmekogumile, millest valim saadi.

Kui komisjon tuvastab süsteemseid eiramisi või süsteemi puuduseid, kuid kui isegi ekstrapoleerimise tulemusena ei ole võimalik korrigeerimise summat täpselt kvantifitseerida, siis kohaldatakse kindla määraga finantskorrektsiooni asjaomases süsteemi osas deklareeritud kulude suhtes, lähtudes lõigetes 2 ja 3 kindlaks määratud suunavatest kriteeriumidest ja skaaladest.

Kindla määraga korrektsioone võib kohaldada ka üksikute eiramiste korral.

2. Kindla määraga korrektsiooni taseme kindlaks määramisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:

a) eeskirjade eiramise või süsteemi puuduste raskusaste seoses kogu süsteemi või selle osaga või seoses deklareeritud tulude liigiga;

b) kahjuriski tase, mis liidu eelarvet eeskirjade eiramise või süsteemi puuduste tulemusena ohustas;

c) kulude haavatavus eeskirjade eiramisest või süsteemi puudustest tulenevate pettuste tõttu;

d) leevendavad või süvendavad tegurid.

3. Korrektsioonide tase määratakse kindlaks järgmiselt:

a) kui eeskirjade eiramised või süsteemi puudused on nii põhimõttelised, sagedased või laialdased, et nad kujutavad endast süsteemi täielikku häirumist, mis seab ohtu kõikide asjaomaste kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 100 %;

b) kui eeskirjade rikkumised või süsteemi puudused on nii sagedased ja laialdased, et nad kujutavad endast äärmiselt tõsist süsteemi häirumist, mis seab ohtu väga suure osa asjaomaste kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 25 %;

c) kui eeskirjade eiramised või süsteemi puudused on tingitud süsteemi osalisest, kehvast või ebaregulaarsest toimimisest, mis seab ohtu suure osa asjaomaste kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 10 %;

d) kui eeskirjade eiramised või süsteemi puudused on tingitud süsteemi ebajärjepidevast toimimisest, mis seab ohtu olulise osa asjaomaste kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 5 %.

Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele võib määra vähendada 2 % võrra, kui eeskirjade rikkumise või süsteemi puuduste olemus ja raskusaste ei õigusta 5 % korrektsiooni määra.

4. Kui pädevad asutused ei suuda võtta finantskorrektsiooni kohaldamise järgselt piisavaid korrektsioonimeetmeid asjaomase eelarveaasta jooksul ja needsamad eeskirjade eiramised või puudused tuvastatakse järgmise eelarveaasta jooksul, võib kindla määraga korrektsioonimäära tulenevalt eeskirjade eiramisest või puudujääkide püsimisest tõsta tasemele, mis ei ületa lõikes 3 sätestatud järgmise kategooria taset.

(*) Komisjoni 25. juuli 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1042/2014, millega täiendatakse määrust (EL) nr 514/2014 seoses vastutavate asutuste määramise, nende juhtimis- ja kontrollialaste ülesannete ning auditeerimisasutuste seisundi ja kohustustega (ELT L 289, 3.10.2014, lk 3).“;

3) lisatakse uus lisa, nii nagu on sätestatud käesoleva määruse lisas.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel, 5. aprill 2017

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER

LISA

„*LISA*

Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavad põhinõuded ning nende klassifitseerimine seoses nende tõhusa toimimisega

(osutatud rakendusmääruse (EL) 2015/378 artiklis 3a)

Tabel 1

Põhinõuded

	Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavad põhinõuded	Asjaomased asutused	Ulatus
1	Ülesannete piisav kirjeldus ja lahusus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Sisekeskkond
2	**Projektide sobiv valik**	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus
3	Piisav teave toetuse saajatele, potentsiaalsetele toetuse saajatele ja avalikkusele	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Sisemine teavitamine ja teabevahetus
4	**Piisav kontroll**	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus
5	**Tõhus süsteem ja menetlused tagamaks, et kõiki kulude ja audititega seotud dokumente säilitatakse eesmärgiga kindlustada piisav kontrolljälg**	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus
6	Raamatupidamiseks, finantsandmete ja näitajaid käsitlevate andmete salvestamiseks ja edastamiseks ning järelevalveks ja aruandluseks kasutatavad usaldusväärsed arvutisüsteemid	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus / sisemine teavitamine ja teabevahetus
7	Tõhus eeskirjade rikkumise ennetamise, tuvastamise ja korrigeerimise menetluse rakendamine, kaasa arvatud proportsionaalsed pettusevastased meetmed	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus
8	**Asjakohased menetlused raamatupidamise aastaaruannete, juhtimisdeklaratsiooni ning lõplike auditiaruannete ja tehtud kontrollimiste iga-aastaste kokkuvõtete koostamiseks**	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus
9	Sobivad ja täielikud arvestused sissenõutavate, sissenõutud ja tühistatud summade kohta	Vastutav asutus / volitatud asutus(ed)	Kontrollitegevus
10	Ülesannete piisav kirjeldus ja lahusus, funktsionaalne sõltumatus vastutavast asutusest ning asjakohased süsteemid kindlustamaks, et iga asutus, kes teeb auditit, on oma tegevuses vajalikul määral sõltumatu ning võtab arvesse rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditeerimisstandardeid	Auditeerimisasutus	Sisekeskkond

	Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavad põhinõuded	Asjaomased asutused	Ulatus
11	**Piisavad süsteemiauditid**	Auditeerimisasutus	Kontrollitegevus
12	**Piisavad kuluauditid**	Auditeerimisasutus	Kontrollitegevus
13	Piisavad raamatupidamise aastaaruannete auditid	Auditeerimisasutus	Kontrollitegevus
14	**Piisavad menetlused usaldusväärsete auditiarvamuste ja auditiaruannete esitamiseks**	Auditeerimisasutus	Kontrollitegevus

Tabel 2

Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavate põhinõuete klassifikatsioon seoses nende toimimisega

Kategooria 1	Toimib hästi. Ei vaja parandamist või vajab seda vähesel määral.
Kategooria 2	Toimib. Vajab mõningast parandamist.
Kategooria 3	Toimib osaliselt. Vajab olulist parandamist.
Kategooria 4	Põhimõtteliselt ei toimi.“